

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecătorii – Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan și Victor Boico

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale grupului de Nord a Frontului Transkaukazian din 05 decembrie 1942, în cauza penală în privința lui

Baranețkii Alexandr xxxxx, născut în xxxxx, originar din xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 05.02.2018 – 12.06.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale grupului de Nord a Frontului Transkaukazian din 05 decembrie 1942, Baranețkii Alexandr a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2), 182 pct. 1) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Baranețkii Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, exercitându-și serviciul militar în armata roșie și având atitudine ostilă față de regimul din URSS, a desfășurat în cadrul anturajului său agitație antisovietică, cu caracter contrarevoluționar.

Astfel inculpatul, în perioada lunilor mai – octombrie 1942, a lăudat ordinea în armata română și calomniat disciplina în armata roșie.

În afară de aceasta, inculpatului i s-a mai incriminat că a avut în posesie un revolver și 22 cartușe, care ulterior le-a ascuns într-un apartament privat cu scopul de a face schimb pe un ceas.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea parțială a sentinței, în partea condamnării lui Baranețkii Alexandr în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe acest capăt de învinuire și reabilitarea acestuia.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că la examinarea cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul

contrarevoluționar al acțiunilor condamnatului, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

La fel, în opinia recurentului, instanța de judecată a încălcat dreptul condamnatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, consideră recurentul că, condamnarea lui Baranețkii Alexandr pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale grupului de Nord a Frontului Transkaukazian din 05 decembrie 1942, Baranețkii Alexandr a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni contrarevoluționare, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Baranețkii Alexandr în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea sentinței în această parte, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din

motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea parțială a hotărârii irevocabile contestate, în partea condamnării lui Baranețkii Alexandr în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, se casează parțial sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale grupului de Nord a Frontului Transkaukazian din 05 decembrie 1942, în partea prin care Baranețkii Alexandr a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea în această parte a procesului penal în privința lui **Baranețkii Alexandr xxxxx**.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

Baranețkii Alexandr xxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan

Victor Boico